

THEMA 11

LES 8

LES 8: Fiep Westendorp

In deze herhalingsles onderzoek je welke functies woorden in de zinnen allemaal kunnen hebben.

- 1 De expo *Getekend: Fiep Westendorp* toont alle facetten van Fieps oeuvre.

Werkwoord: getekend		Werkwoord: toont	
tijd?	<u>voltooid deelwoord</u>	tijd?	<u>tegenwoordige tijd</u>
infinitief?	<u>tekenen</u>	infinitief?	<u>tonen</u>
stam?	<u>teken</u>	stam?	<u>toon</u>

- a Zoek het woord '**facet**' op in een woordenboek.

Welke soort woord is facet?

- ☐ bijvoeglijk naamwoord ☐ werkwoord
☐ lidwoord ☒ zelfstandig naamwoord

Schrijf een synoniem voor dat woord op: kant, aspect

- b Zoek het woord '**oeuvre**' op in een woordenboek.

Welk lidwoord hoort bij 'oeuvre'? het

Hoe weet je dat? In het woordenboek staat: 'het'

Schrijf het meervoud van 'oeuvre' op: Er is geen meervoud!

Bij een zelfstandig naamwoord staat in het woordenboek of het een **de-woord** of een **het-woord** is. Je vindt er ook het **meervoud**.

- 2 Toen Fiep in 2004 overleed, liet ze een groot, rijk en vooral vrolijk oeuvre na.

Werkwoord: <u>overleed</u>		Werkwoord: <u>liet na</u>	
tijd?	<u>verleden tijd</u>	tijd?	<u>verleden tijd</u>
infinitief?	<u>overlijden</u>	infinitief?	<u>nalaten</u>
stam?	<u>overlijd</u>	stam?	<u>laat na</u>

- a Kruis het woord aan dat **geen** bijvoeglijk naamwoord is.

- ☐ groot ☐ rijk ☒ vooral ☐ vrolijk

THEMA 11

LES 8

b Welk woord is 'ze' in de zin? Kruis aan.

- ☐ een zelfstandig naamwoord ☐ een bijvoeglijk naamwoord ☒ een verwijzwoord

3 Zijn deze woorden afleidingen of samenstellingen? Orden ze in de tabel.

rondleiding, kunstwerk, onvergetelijk, voorleeshoek, klasgroep, veelzijdigheid, kostprijs, schoolperiode

afleiding	samenstelling
rondleiding	kunstwerk
onvergetelijk	voorleesboek
veelzijdigheid	klasgroep
	kostprijs
	schoolperiode

Een **samenstelling** is een woord dat met twee of meer bestaande woorden gemaakt is. Die grondwoorden kunnen ook apart, als zelfstandige woorden, voorkomen. Soms is er tussen de grondwoorden een verbindingsklank (s, e of en) nodig.

Bv. badkamer, dierenbos, meisjesnaam, langstaartgordeldier, ...

Een **afleiding** is een woord dat gemaakt is met een of meer bestaande woorden én lettergrepen die zelf geen volledig woord zijn.

De delen die niet als een apart zelfstandig woord kunnen voorkomen, heten voorvoegsels en achtervoegsels.

Bv. onkruid, groenachtig, bewaker, versheid, ...

4 Vul de tabel aan met zelfstandige naamwoorden die je in de folder vindt.

namen van personen	namen van plaatsen	namen van dingen
Fiep	Japan	pareltjes
Westendorp	Duitsland	boeken
Pluk	Mechelen	tekeningen
Jip	Rotterdam	zaal

THEMA 11

LES 8

Een **eigenaam** is een zelfstandig naamwoord dat een persoon of zaak als iets unieks benoemt. Eigennamen worden meestal met een hoofdletter geschreven.

Bv. *Fiep, Mechelen, Vlaanderen, zondag, ...*

Een **soortnaam** is een zelfstandig naamwoord dat een soort aanduidt.

Bv. *vrouw, gemeente, land, dag, ...*

5 In de folder staan heel wat woorden die zeggen hoe de tekeningen van Fiep Westendorp zijn.

a Schrijf er vier op:

onvergetelijk, uniek, prachtig, vrolijk, ...

b Hoe noem je zulke woorden?

bijvoeglijke naamwoorden

6 Onderzoek de woordsoorten.

Het zware kroontje van Jip zakt tot boven zijn neusje.

Het is een lidwoord

zware is een bijvoeglijke naamwoord

kroontje is een zelfstandig naamwoord (soortnaam)

Jip is een zelfstandig naamwoord (eigenaam)

boven is een voorzetsel

Een **voorzetsel** is een onveranderlijk woord zoals *aan, bij, door, in, naast, om, tussen, ...*

THEMA 11

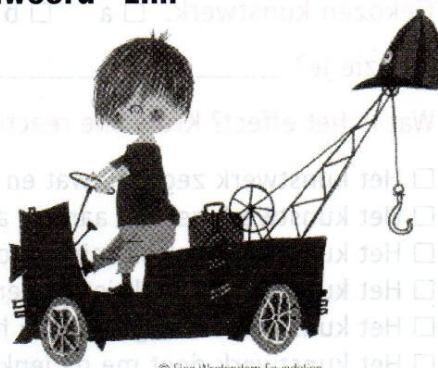
LES 8

7 Bouw met deze woordsoorten een mededelende zin bij de tekening.

lidwoord - b.n. - z.n. - werkwoord - voorzetsel - lidwoord - z.n.

bv. De kleine jongen rijdt met het wagentje.

8 Bouw met deze woordsoorten een vragende zin bij de tekening.

werkwoord - telwoord - b.n. - z.n. - voorzetsel - lidwoord - b.n. - z.n.

bv. Kijken drie deftige mensen naar het schitterende schilderij.

Een **telwoord** kan een aantal aanduiden: *een, twee, drie, vier, vijf, ...*
Een telwoord kan ook een nummer in een reeks zijn: *eerste, tweede, derde, vierde, vijfde, ...*